

Opravična št.:

P-3/19

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:P.3.19

Akt:

Spor o pristojnosti

Izrek:

Za odločanje o vlogi kršiteljice z dne 17. 12. 2018 je pristojna Specializirana enota za nadzor prometa, Ljubljana.

Evidenčni stavek:

Po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J) je prekrškovni organ kot organ prve stopnje pristojen za odločanje o predlogu za oprostitev plačila stroškov prekrškovnega postopka. S tem pa je pristojen tudi za odločanje o predlogu za oprostitev plačila sodne takse za zahtevo za sodno varstvo.

Geslo:

1.2.51.7.2 - Ustavno sodstvo - Vrste vlog - Aktivna legitimacija v postopku pred Ustavnim sodiščem - Spor o pristojnosti - Prizadeti organ.

1.3.52.1.3 - Ustavno sodstvo - Pristojnost - Odločitev - V sporu o pristojnosti - Med sodišči in drugimi državnimi organi.

1.5.51.3.3 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - Odločitve v drugih postopkih - Odločitev o tem, kateri organ je pristojen.

Pravna podlaga:

Člen 61.4, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

⌘

Dokument v PDF obliki:

 [P-3-19.pdf](#)

Polno besedilo:

P-3/19-5

18. 9. 2019

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za rešitev spora glede pristojnosti, začetem z zahtevo Okrajnega sodišča v Celju, na seji 18. septembra 2019

odločilo:

Za odločanje o vlogi kršiteljice z dne 17. 12. 2018 je pristojna Specializirana enota za nadzor prometa, Ljubljana.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Okrajno sodišče v Celju je zavrnilo kršiteljjično zahtevo za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku Specializirane enote za nadzor prometa (v nadaljevanju prekrškovni organ). Kršiteljica je po prejemu sodbe pri sodišču podala vlogo, poimenovano "prošnja". V njej je zaprosila za oprostitev plačila takse ter globe. Sodišče je vlogo posredovalo prekrškovnemu organu v odločanje.

2. Prekrškovni organ je navedeno vlogo obravnaval kot predlog za oprostitev plačila sodne takse. S sklepom z dne 30. 4. 2019 se je izrekel za nepristojnega za odločanje o predlogu in je zadevo odstopil v reševanje sodišču. V sklepu je navedel, da pristojno sodišče prevzame postopek v skladu s 65. členom Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13 in 32/16 – v nadaljevanju ZP-1), ko mu prekrškovni organ v skladu s sedmim odstavkom 63. člena ZP-1 zahtevo za sodno varstvo s spisom in morebitnimi dodatnimi dokazi posreduje v odločitev. Zato naj bi o oprostitvi plačila stroškov postopka moralo odločati sodišče. Enako naj bi izhajalo tudi iz petega odstavka 144. člena ZP-1. Nenavadno naj bi bilo, da bi imel prekrškovni organ pristojnost spreminjati odločitev instančnega organa.

3. Okrajno sodišče v Celju v zahtevi za rešitev spora glede pristojnosti opozarja na drugi odstavek 58. člena ZP-1, v skladu s katerim se glede stroškov postopka v hitrem postopku smiselno uporabljajo določbe tega postopka o rednem postopku. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 32/16 – v nadaljevanju ZP-1J) naj bi predvidel možnost, da se s posebnim sklepom poseže v že izdano pravnomočno odločbo, če storilec ni bil oproščen stroškov prekrškovnega postopka, ker tega ni predlagal oziroma ker so se bistveno spremenile okoliščine po izdaji odločbe o prekršku in pred potekom roka za plačilo. S tem naj bi bilo prekrškovnemu organu dano pooblastilo, da odloča o predlogu za oprostitev stroškov postopka na podlagi predloga, danega po izdaji odločbe in pred potekom roka za plačilo. Samo tako naj bi imel kršitelj pravico, da zoper odločbo prekrškovnega organa o predlogu za oprostitev sodnih taks na sodišče vloži zahtevo za sodno varstvo.

B.

4. Ustavno sodišče je na podlagi osme alineje prvega odstavka 160. člena Ustave pristojno, da odloča o sporih glede pristojnosti med sodišči in drugimi državnimi organi. Po drugem odstavku

61. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) lahko, če pride do spora glede pristojnosti zato, ker več organov zavrača pristojnost v posamezni zadevi, zahteva rešitev spora glede pristojnosti organ, ki mu je bila zadeva odstopljena, pa meni, da zanjo ni pristojen.

5. Ustavno sodišče je v odločbi št. P-3/15 z dne 26. 1. 2017 že odločilo, da je sodišče pristojno za odločanje o predlogu za oprostitev plačila sodne takse za zahtevo za sodno varstvo. Svojo odločitev je oprlo na peti odstavek 144. člena ZP-1 in prvi odstavek 12. člena Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13 in 30/16 – v nadaljevanju ZST-1). Ker je tedaj Ustavno sodišče odločalo na podlagi zakonske ureditve pred uveljavitvijo ZP-1J, je treba preveriti, ali se je po uveljavitvi omenjene novele spremenila pristojnost za odločanje o predlogu kršitelja za oprostitev plačila sodne takse.

6. Sedaj veljavni peti odstavek 144. člena ZP-1 se glasi: "Sodišče, ki vodi postopek o prekršku, sme oprostiti obdolženca, ki mu je bila izrečena sankcija, povrnitve stroškov postopka iz prvega odstavka 143. člena tega zakona, razen nagrade in potrebnih izdatkov zagovornika, če bi bilo zaradi plačila stroškov ogroženo njegovo vzdrževanje ali vzdrževanje tistih, ki jih je dolžan preživljati. Če se te okoliščine ugotovijo po izdaji odločitve o stroških, sme sodišče na predlog obdolženca s posebnim sklepom oprostiti obdolženca povrnitve stroškov prekrškovnega postopka ali odložiti plačilo stroškov prekrškovnega postopka. Predlog lahko obdolženec poda najpozneje do izteka roka za plačilo, ki ga določi sodišče."

7. Drugi in tretji stavek petega odstavka 144. člena ZP-1 sta bila uzakonjena z ZP-1J z namenom uskladiti ZP-1 z ZST-1 in ga vsebinsko izenačiti z Zakonom o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 66/17 in 22/19 – v nadaljevanju ZKP). V predlogu ZP-1J z dne 26. 2. 2016 je zapisano, da naj bi se po vzoru četrtega odstavka 95. člena ZKP zagotovila pravna podlaga za poseg v pravnomočno sodno odločbo, katere del je tudi odločitev o stroških postopka, če se okoliščine za oprostitev stroškov postopka (sodne takse) ugotovijo po izdaji odločbe, s katero je bilo odločeno o stroških. Ker gre v večini primerov, ko so odmerjeni stroški prekrškovnega postopka, le za odmero sodne takse, je predlagatelj poudaril, da se s predlagano dopolnitvijo petega odstavka 144. člena ZP-1 zakon prvenstveno usklajuje z določbami ZST-1.[1]

8. Čeprav je peti odstavek 144. člena ZP-1 umeščen v deseto poglavje ZP-1, v katerem je urejen redni sodni postopek, ga v skladu z drugim odstavkom 58. člena ZP-1 smiselno uporablja tudi prekrškovni organ, ko odloča o stroških postopka. Stroški postopka o zahtevi za sodno varstvo pa se glede na tretji odstavek 59. člena ZP-1[2] obravnavajo kot stroški pritožbenega postopka, o njih pa ob smiselni uporabi prvega odstavka 147. člena ZP-1[3] odloča sodišče, pristojno za odločanje o zahtevi za sodno varstvo.

9. Pri presoji, kdo je pristojen za odločanje o predlogu za oprostitev stroškov postopka, ki ga kršitelj vloži po pravnomočnosti odločbe o prekršku, je treba upoštevati, da ti stroški ne predstavljajo vselej samo sodne takse. Predlog za oprostitev se lahko poleg sodne takse nanaša tudi na stroške iz prvega odstavka 143. člena ZP-1, nastale v postopku pred prekrškovnim organom. Zato je smiselno, da o oprostitvi odloči organ, pred katerih lahko najprej nastanejo stroški. Tudi po ZST-1, po vzoru katerega je bil dopolnjen peti odstavek 144. člena ZP-1, odloča o oprostitvi plačila sodnih taks na predlog zavezanca sodišče prve stopnje, ne pa Višje ali Vrhovno sodišče.[4] Navedeno pomeni, da je po uveljavitvi

ZP-1J prekrškovni organ kot organ prve stopnje pristojen za odločanje o predlogu za oprostitev plačila stroškov prekrškovnega postopka, s tem pa je pristojen tudi za odločanje o predlogu za oprostitev plačila sodne takse za zahtevo za sodno varstvo.

10. Utemeljene so tudi navedbe Okrajnega sodišča v Celju, da ima kršitelj samo v primeru, če o predlogu za oprostitev sodnih taks odloči prekrškovni organ, pravico do pravnega sredstva zoper to odločitev. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo pomenijo zakonske določbe o oprostitvi plačila sodnih taks, o pogojih za oprostitev in o dokazovanju teh pogojev način uresničevanja pravice do sodnega varstva (23. člen Ustave) in pravice do pravnega sredstva (25. člen Ustave).[5] Tudi zato je pomembno, da obstaja možnost instančne presoje odločitve o predlogu za oprostitev plačila sodnih taks.

11. Ustavno sodišče je zato odločilo, da je za odločanje o kršiteljičini vlogi pristojna Specializirana enota za nadzor prometa, Ljubljana.

C.

12. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZUstS in četrte alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodnika dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik

---

[1] Poročevalec DZ, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, 26. 2. 2016, EVA: 2014-2030-0003, str. 57.

[2] V skladu s tem členom se v postopku z zahtevo za sodno varstvo smiselno uporabljajo določbe pritožbenega postopka v rednem sodnem postopku, v kolikor v tem poglavju ni drugače določeno.

[3] Ta določa, da o plačilu stroškov, ki nastanejo pri Višjem sodišču, odloča dokončno to sodišče v skladu s 143. do 146. členom tega zakona.

[4] Glej prvi odstavek 12. člena ZST-1.

[5] Primerjaj sklepa Ustavnega sodišča št. Up-103/97 z dne 26. 2. 1998 (OdlUS VII, 118), 4. točka obrazložitve, in št. Up-745/03 z dne 11. 3. 2005, 3. točka obrazložitve, ter odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-41/13 z dne 10. 10. 2013 (Uradni list RS, št. 89/13), 13. točka obrazložitve, in št. U-I-46/15 z dne 25. 4. 2018 (Uradni list RS, št. 35/18, in OdlUS XXIII, 7), 16. točka obrazložitve.

Vrsta zadeve:

spori o pristojnosti

Vrsta akta:

drugi akti

Vlagatelj:

Okrajno sodišče v Celju

Datum vloge:

9. 8. 2019

Datum odločitve:

18. 9. 2019

Vrsta odločitve:

odločba

Vrsta rešitve:

določitev pristojnega organa

Objava:**Dokument:**

US32054